

Kainuun rautarouva

Merja Kyllöseltä puuttuu jotain. Hänestä tuli kunnanvaltuutettu 23-vuotiaana, kansanedustaja 30-vuotiaana ja liikenneministeri 34-vuotiaana. Nyt, 36-vuotiaana, hän ei vielä ole äiti.

KYLLÖNEN ON ollut yhdessä puolisonsa Mika Pihlajamaan kanssa 17 vuotta, ja alusta saakka lapsia on toivottu.

– Varmaan moni ajattelee, että tämä on luokassa täysin toivottomia yritysä, Kyllönen sanoo.

Jotkut ovat myös siinä käsityksessä, että Kyllönen on valinnut uran lapsien hankkimisen sijaan. Maata kiertäessään hän on kohdannut varsinkin vanhempia naisia, jotka ottavat asian esille.

– Moni vieras ihminen on sanonut, että olen itsekäs tai että en voi tietää mitään elämästä, kun minulla ei ole omia lapsia. Se tulee aina vähän puskista ja on jokseenkin mykistävää. Tekee kipeää ottaa sellaista palautetta vastaan, vaikka siihen vuosien varrella vähän kovettuisikin.

MINISTERI ON keskustellut asiasta moneen sellaisen lapsettoman naiskollegansa kanssa, jotka ovat saaneet samanlaisia palautetta.

– Oli biologisia esteitä tai ei, tässä iässä lapsikysymystä ei ole helppoa pyyhkäistä sivuun.

Kyllönen toteaa, että ministerin kiireisessä tehtävässä on vähemmän mahdollisuuksia pyrkiä hedelmällisyshoitoihin.

– Myöskään adoptiolapsen hankkiminen ei ole ajankohtaista, vaikka siitäkin on keskusteltu.

Hän kuitenkin elättelee toiveita omasta biologisesta lapsesta.

– Mitä pidemmälle elämä menee ja kello käy, sitä pienemmät ovat mahdollisuudet. Lapsen saaminen olisi sellainen lottovoitto, että varmaan laittaisin lehteen ilmoituksen, että nyt se onnistui. Jos lasta ei tule, sitten ollaan tyytyväisiä siihen, mitä on.

KYLLÖSELLÄ ON Helsingin Punavuorossa yksiö, jossa hän asuu viikot. Viikonlopun hän viettää miehensä kanssa kotikunnassaan Kainuun Suomussalmella.

Liikenneministeri kertoo, että hänen työpäivänsä ovat keväällä kevyempiä: aamukahdeksalta ministeriössä alkanut päivä voi päättyä jo iltayhdeksältä.

– Oikein pitkinä päivinä olen joutunut välillä oikaisemaan tuohon hetkeksi, Kyllönen sanoo osoittaen työhuoneensa antiikkisohvaa.

Vapaa-aikanaan ministeri kirjoittaa runoja. Koulutukseltaan hän on bioanalytikko.

VAJAA KAKSI vuotta sitten liikenneministeriksi tullut Kyllönen on muovannut omaa linjansa. Hän ei ole erityisen innoissaan rautateiden henkilöliikenteen kilpailuttamisesta, mutta pitää selvänä, että lähivuosina kilpailu tulee vapauttaa koko EU:ssa.

Ministerin edustamassa ”uudessa liikennepoliitikassa” pyritään muun muassa

pyöräteiden lisäämiseen ja joukkoliikenteen tehostamiseen.

Kyllönen on myös kiinnostunut keräämään tiemaksuja autojen satelliittipaikannukseen perustuvan järjestelmän avulla.

NUORENA NAISMINISTERINÄ Kyllönen (vas.) on valitellut joutuneensa kohtaamaan vähätellyä. Kun hän ja viestintä- ja asuntoministeri **Krista Kiuru** (sd.) aloittivat ison ministeriön johdossa, epäilijöitä oli paljon.

– Monet uskoivat, että meitä vietäisiin kuin metrin mittaa. Varsinkin jotkut kokeneemmat poliitikot ajattelivat, että tulisimme vain hetkeksi puuhaamaan. Olikin yllätys, että meistä muodostui tällainen Angry Birds -kaksikko.

MINISTERIPESTINSÄ kovimmassa tulikokeessa Kyllönen oli viime syksynä. Silloin hallituksen jo päättämien tiehankkeiden rahoituksesta löytyi 150 miljoonan euron aukko. Kyllösen mielestä ongelmista oli vastuussa Liikenneviraston pääjohtaja **Juhani Tervala**, joka sai luvan lähteä.

Ministeri ei kokenut syntynyttä mediapyöritystä erityisen painostavaksi, koska oli käynyt asiat perinpohjaisesti läpi itsensä kanssa.

Tiedotusvälineiden toimintatavat herättivät hilpeyttä.

– Oma naama oli joka paikassa ja tuntuu, että olisin maan turhin julkkis. Kun tulin vessasta, lauma toimittajia oli odottamassa karvatötterömikrofoninsa kanssa. Kollega vitsaili, että selviäisinkö enää vessäkäynneistä ilman median apua.

SUOMUSSALMEN kunnanvaltuustossa ja Kainuun maakuntavaltuustossa vietetyt vuodet ovat olleet tärkeitä ministeripestissä selviytymisen kannalta. Kunnanvaltuustoon Kyllönen valittiin 23-vuotiaana. Nuoren naisen oli löydettävä tiensä iäkkäämpien ja jääräpäisten miesten kesellä.

– Jos ei olisi tarvinnut ponnistella jo kunnallispolitiikassa alusta saakka saadakseen oman asiansa kuuluville, ei minulla olisi ehkä ollut valmiuksia ottaa vastuuta valtakunnan politiikkasakaan, Kyllönen sanoo.

– Jos Kainuu ei opeta, ei mikään.

HALLITUKSESSA Kyllöstä arvostetaan puolueerajat ylittävänä joukkuepelajana. Hän on erityisen hyvää pataa Eurooppa-

ulkomaankauppaministerin, kokoomuksen **Alexander Stubbin** kanssa.

Kyllösen työpöydän paraatipaikalla on hänen ja Stubbin yhteiskuva.

Kainuun politiikan äijäosastoa Kyllönen ei ole saanut edelleenkaan täysin vakuutettua.

– Kainuulaisessa kunnallis- ja maakuntapolitiikassa naisia kyllä kuunnellaan. Mutta jos asiaosaamista ei ole, saatetaan hymähdellä, sanoo maakuntavaltuustossa vaikuttanut mies.

Hän haluaa kommentoida nimettömänä.

– Kyllönen on edelleen samanlainen runotyttö kuin nuorempaanakin. Asiaosaaminen on köykäistä.

Suomussalmen entinen pitkäaikainen kunnanjohtaja **Timo Säkkinen** (kesk.) on eri mieltä.

– Ehkä Merjan hyvin aloitteellinen tapa tehdä politiikkaa ja värikäs kielenkäyttö ovat saattaneet ärsyttää. Hän on kuitenkin ollut erittäin tarmokas Kainuussa ja Helsingissä.

– On myös sanottu, että Merja on jatkista paras. Hänellä on rohkeutta ja yhteistyöaitia, jotka ovat pitkälti muotoutuneet Kainuun politiikassa.

VASEMMISTOLIITON puheenjohtajaksi Kyllönen pyrki vuonna 2009 mutta hävisi **Paavo Arhinmälle** äänin 34–20. Nytkin Kyllönen on saanut pyyntöjä haastaa puheenjohtaja.

– Puheenjohtajan tehtävään pitää olla valtava sydämen palo, jotta olisi annetta-

vaa puolueelle. Nyt sitä ei minulla ole niin kuin neljä vuotta sitten. Ministerin tehtävä on tällä hetkellä tarpeeksi.

Sen sijaan Kyllönen lähtee eurovaaleihin kesällä 2014, eikä millään ”lekkeripelillä”, hän sanoo. Jos kansa valitsee, Kyllönen jättää ministeripestinsä kesken, eikä petalle paikkaa seuraavalle.

– Hallitus pysyisi toljillaan viimeiset puoli vuotta ilman minuakin.

KYLLÖNEN HARMITTELEE, ettei hänen itseironiaansa ei aina ymmärrät.

Ministeri asettuu kuvaajan toiveiden mukaisesti työhuoneensa sohvalle pitkälle.

– Tuleehan tästä sitten samanlainen kohokuva kuin **Jutta Urpilaisesta** verkkosukkahousuissa? Mummut ainakin laittavat palautetta, että pitkö sen Kyllösen poseerata pötköllään.

Lopuksi miehisen maailman kritiikkiin tottunut Kyllönen osoittaa pelottomuutensa. Hän esittelee äänestäjältä saamansa vaalempunaisen ja röyhelöisen **Hello Kitty** -kynän.

– Tällä mä aina näytän, että ”nyt meni tilit punaiselle”. Kyllönen sanoo muuntaen äänensä bambomaisen nasaaiksi.

Kysyn, huomauttiko hän Liikenneviraston Tervalallekin tiedudjettien aukosta samalla punakynällä havainnollistaen.

– Sain tämän kynän vasta sen tapauksen jälkeen. Muuten olisin tietysti havainnollistanut. ■

MERJA KYLLÖNEN TOIVOO SAAVANSA VIELÄ OMAN LAPSEN. LIIKENNEMINISTERINÄ HÄN ON YLLÄTTÄNYT EPÄILIJÄT.

TEKSTI PEKKA VAHVANEN
KUVA TERHI KORHONEN

TENTTI

Mitä äitisi sinulle opetti, Antti Tuisku?

Antti Tuisku, 29, on keikkaillut kymmenen vuotta. Kymmenen levyn julkaisukiertue pitää miehen tiellä.

Hermostuttavaa julkaista levy kahden ja puolen vuoden tauon jälkeen?

– Totta kai. Jännittää normaalia enemmän, kun edellisestä levystä on niinkin pitkä aika.

Miten pysyt keikkakunnossa?

– Urheilen, joogaan ja lenkkeilen nelisenkymmentä kilometriä joka viikko. Jos edessä on pitkä työperiodi, latailen akkuja jo etukäteen. Tieto siitä, että pääsen kesäkuun alussa ulkomaille lomailemaan, auttaa jaksamaan jo nyt. Kun saa tehdä työtä, jota rakastaa, sitä jaksaa, vaikka se olisi kuluttavaa.

Olet tehnyt paljon kirkkokonsertteja. Mikä on suhteesi kirkkoon?

– Minulla on tosi hyvä suhde kirkkoon. Uskonasioistani ja sukupuolisesta suuntautumisestani en halua julkisuudessa puhua. Ne ovat yksityisasiaita.

Uskotko enkeleihin?

– Joo, kyllä uskon. Uskon siihen, että näkyvä maailma, jossa elämme, on vain murto-osa siitä, mitä on olemassa. Uskon henkimaailman olemassaoloon.

Olet kärsinyt koulukiusaamisesta. Voi-

ko kiusaamista unohtaa ja antaa anteeksi?

– Anteeksi voi antaa, mutta unohtaa ei. Uskon, ettei mikään elämässä ole sattuman- kauppa. Vaikeat kokemukset ja ihmissuhteet valmistivat minua tulevaan. Jossain vaiheessa tajusin kärsineeni koko elämäni ajan huonosta itsetunnosta ja siitä kumpuaavista käytösmaileista. Kun aloin prosessoida itseäni ja koulukiusaamistaustaani, ymmärsin, miksi minulla on aina ollut niin kova tarve tulla hyväksytyksi.

– Minua on aina katsottu kieron, ja saan vieläkin kokea tökkimistä. Mutta olen koettanut hyväksyä menneisyyteni. Mie olen tullut jäädäkseen. Kauna ja katkeruus ovat turhaa energianhaaskausta. Julkisuus ja menestys pitävät minua pystyssä, mutta sen

”

Minua on aina katsottu kieron, mutta mie olen tullut jäädäkseen.

eteen pitää tehdä tosi paljon töitä. Sen menettäminen on pelottava ajatus.

Mitä rakkaus sinulle merkitsee?

– Se on kaiken ylläpitävä voima ja tärkein asia ihmisen elämässä.

Tuijotetaanko sinua, kun ulkoilutat Viljoa, ranskanvesikoiraasi?

– Asun Helsingin Lauttasaarella. Meihin on niin totuttu, ettei meitä tuijotella. Viljolla on aina niin kova vauhti päällä, et-

tä saamme senkin takia kulkea rauhassa. Mutta jos joku tuijottaa, ei se minua häiritse.

Onko sinua pyydetty kunnallisvaaliedo-

okkaaksi?

– Ei ole, mutta politiikkaan on koskeltu. Olen poliittisesti valveutunut, minulla on poliittisia mielipiteitä ja tiedän, mitä puoluetta äänestän, mutta pidän ne asiat omana tietonani.

Miksi päätit kouluttautua hotjoogaoh-

jaajaksi Thaimaassa?

– Halusin edistää joogaharrastustani ja irtottautua hetkeksi uuteen ympäristöön, jossa minua ei kukaan tuntenut. Menin pois mukavuusalueeltani ja sain yliannostuksen joogaamista, mutta se teki minulle hyvää. Työ määrittelee paljon minunkin identiteettiäni. Sillä pystyy tosi paljon peittämään ja huijaamaan. Ihailen ihmisiä, jotka pystyvät oikeasti irtottautumaan työstään. Se ei ole helppoa.

Miten lappilaisuus näkyy sinussa?

– Minulla on rento ja rempseä otte elämään,

ja määrätynlaista rehellisyyttä. Se on luultavasti peruja lappilaisesta mentaliteetistä. Minut ja siskoni on kasvatettu avoimuteen. Ainakin minulle on sanottu, että olen tosi avoin. Rovaniemi on minulle edelleen rakkas kotipaikka. Asuisin siellä, ellei työn takia olisi pakko asua muualla.

Mitä äitisi sinulle opetti?

– Hyvässä suhteessa rajoja ja rakkaudesta. Äiti antoi minun etsiä omaa tietäni. Usein puhutaan siitä, että vanhemmat yrittävät toteuttaa omia kunnianhimojaan lastensa kautta. Minun äitini ja isäni eivät ole koskaan painostaneet mihinkään. Olen aina saanut toimia oman pääni mukaan.

– Meillä on lämpimät välit ja vietämme paljon aikaa yhdessä. Jos minulla on bileet Lauttasaarella, kutsun sinne vanhempanikin. Osittain hyvät välit johtuvat pienestä ikäerostamme. Äitini on 52-vuotias.

■ **Johanna Jurkka**

